

RM. 051.4 2025

Stowarzyszenie Historyczne „Odrawąż” w Sędziszowie Małopolskim

Adres: ul. Głowackiego 54, 39-120 Sędziszów Małopolski Tel. 604981361

URZĄD MIEJSKI
W SĘDZISZOWIE MAŁOPOLSKIM

wpłynęło dn. **2025-12-18**
I. o. **28293** podpis **20**
dekretoвано dn. **2025-12-19**
do ref. **211** Data: **2025-12-19** podpis **P**

Do:

Pani Teresa Waleń
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Sędziszowie Małopolskim

Sędziszów Małopolski 2025.12. 17.

Stowarzyszenie Historyczne „ODROWĄŻ” w Sędziszowie Małopolskim
składa wniosek o przyznanie wyróżnienia „Zasłużony dla Ziemi Sędziszowskiej”
dla **Olgi i Mikołaja Kosiaków**.

Przedstawiciel
Stowarzyszenia Historycznego „ODROWĄŻ”

Kazimierz Hoedl

Do wniosku załączono:

1. 7 kart poparcia kandydatury
2. Kopię Uchwały Walnego Zebrania Członków Towarzystwa Historycznego „ODROWĄŻ” w Sędziszowie Małopolskim.

WNIOSEK O NADANIE POŚMIERTNIE WYRÓŻNIENIA „ZASŁUŻONY DLA ZIEMI SĘDZISZOWSKIEJ”

1. DANE O KANDYDACIE:

Imię i nazwisko: Olga i Mikołaj Kosiakowie

Data i miejsce urodzenia: Mikołaj Kosiak 10 października 1891 r. Wolica Piaskowa

Olga Eleonora Kosiak 19 lutego 1888 r. Krzątka

Ostatnie miejsce zamieszkania: Sędziszów Małopolski

2. OKREŚLENIE ZASŁUG UZASADNIAJĄCYCH PRYZNANIE WYRÓŻNIENIA:

Olga i Mikołaj Kosiakowie.

Mikołaj Kosiak urodził się 10 października 1891 r. w Wolicy Piaskowej. Szkołę podstawową ukończył w Sędziszowie Małopolskim. W 1908 r. ukończył Gimnazjum w Dębicy i kurs przygotowawczy w Seminarium Nauczycielskim w Rzeszowie.

W latach 1908 - 1912 był uczniem Męskiego Seminarium Nauczycielskiego w Rudniku nad Sanem, w którym w dniu 4 czerwca 1912 r. otrzymał świadectwo dojrzałości

z wyróżnieniem. To świadectwo upoważniało do pełnienia obowiązków tymczasowego nauczyciela młodszego lub tymczasowego nauczyciela w publicznych szkołach pospolitych z polskim językiem wykładowym. Otrzymał stypendium z funduszu krajowego, zobowiązujące do sześcioletniej służby w publicznych szkołach ludowych w Królestwie Galicji i w Wielkim Księstwie Krakowskim. Podjął pracę w szkole w Borku Wielkim, a następnie, decyzją Szkolnej Rady Powiatowej, został przeniesiony do 5-cio klasowej Szkoły Powszechnej w Sędziszowie Małopolskim, gdzie uczył geografii i przyrody. W ramach zajęć pozalekcyjnych, prowadził chór szkolny. Podnosił kwalifikacje zawodowe. Przykładem może być kurs geograficzno - przyrodniczy trwający od 3 do 30 lipca 1922 roku. Prowadził też działalność społeczną. W okresie międzywojennym dostarczał wsi prasę.

Namalował dla Domu Ludowego piękną kurtynę ukazując zmiany zachodzące w gospodarce na wsi - zmianę techniki koszenia zboża / mężczyzna gospodarz kosi kosą a kobieta – sierpem / oraz dom pokryty dachówką. Kurtyna mająca wartość historyczną nie tylko dla wsi. Niestety zaginęła po sprzedaży starego Domu Ludowego. Szkic kurtyny przedstawił Alfred Kukułka w swojej książce: „Wspomnienia z Rodzinnych Stron”

3 kwietnia 1921 roku poślubił w Górze Ropczyckiej nauczycielkę Olę Eleonorę Swobodę. Państwo Kosiakowie zamieszkali w Sędziszowie Małopolskim przy

obecnej ulicy Partyzantów. W czasie II wojny Światowej obydwójce wykazali się ogromnym patriotyzmem. Oddali mieszkanie na tajne nauczanie, co narażało właścicieli na wielkie niebezpieczeństwo. Ryzykowali życiem i nie tylko swoim, ale całej rodziny oraz spaleniem domu. Olga Kosiakowa uchroniła przed śmiercią ucznia, którego pijany niemiecki żandarm ochrony kolei chciał zastrzelić pod ich domem. Znając język niemiecki, rozmową wstrzymała egzekucję, a Mikołaj pobiegł na stację kolejową i poprosił o uwolnienie chłopaka.

W domu państwa Kosiaków mieścił się punkt kontaktowy AK. W ramach tajnego nauczania powstała w powiecie dębickim tzw. „oświata wojskowa” - tajny oddział nauki „Kuźnica”, którym kierował dr Gabriel Brzęk. Pracowali w nim - Helena Szczęsna, Helena Szymaszek, Władysława Skarbek i Mikołaj Kosiak. W skład grupy wykładowców wchodziło ponadto 8 osób, którzy oprócz wykładów prowadzili egzaminy maturalne. „Kuźnica” od 1941 do 1943 roku objęła kompletnie nauczania ponad 200 osób oraz przeegzaminowała 128 uczniów. Alfred Kukułka w swojej książce „Wspomnienia z Rodzinnych Stron” wymienia swoich kolegów, których uczył Mikołaj Kosiak i którzy tajne nauczanie zakończyli egzaminem maturalnym.

Państwo Kosiakowie mieli 2 córki - Alinę i Jadwigę. Jadwiga, urodzona 14. 08. 1929 r. - farmaceutka, była żoną pułkownika Wojska Polskiego, Jana Lipeckiego. Alina była absolwentką „Kuźnicy”. Pełniła obowiązki szefa służby sanitarnej~ wojskowej służby kobiet – AK, w placówce AK Sędziszów. Jej mąż, ppor. Michał Szczurowski ps. Czajka, absolwent Gimnazjum im. Króla Władysława Jagiełły w Dębicy i Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie uczestniczył w kampanii wrażeńowej, w ramach 12 p.o. w rejonie miasta Grodna. Był wykładowcą rachunkowości na kompletach tajnego nauczania w sędziszowskiej „Kuźnicy”. Z całego przebiegu życia państwa Kosiaków wyłania się obraz nauczycieli patriotów o pięknej postawie etyczno - moralnej, z wielkim oddaniem służących Ojczyźnie.

O działalności państwa Kosiaków podczas okupacji pisze Alfred Kukułka w swojej książce: „Wspomnienia z Rodzinnych Stron” oraz ks. Jan Wołek - Wacławski w książce „Sędziszów Młp. i jego okolice”.

3. INFORMACJE O WNIOSKODAWCY:

Stowarzyszenie Historyczne „ODROWĄŻ”

Ul. Głowackiego 54

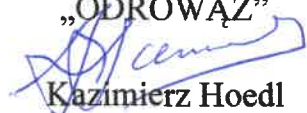
39-120 Sędziszów Małopolski

4. PODPIS WNIOSKODAWCY:

Przedstawiciel

Stowarzyszenia Historycznego

„ODROWĄŻ”

Kazimierz Hoedl

Sędziszów Małopolski 2025.12. 17

Uchwała nr 8/25
Walnego Zebrania Członków
Stowarzyszenia Historycznego „ODROWĄŻ”
z siedzibą w Sędziszowie Małopolskim
z dnia 16, 12. 2025 r.

W sprawie wniosków o przyznanie wyróżnienia „Zasłużony dla Ziemi
Sędziszowskiej” dla

- a) Małżeństwa Olgi i Mikołaja Kosiaków
- b) Pani Marii Satkowskiej
- 1. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Historycznego „ODROWĄŻ” w Sędziszowie Małopolskim podejmuje uchwałę o złożeniu wniosków do Przewodniczącego Rady Miejskiej w Sędziszowie Młp., o przyznanie wyróżnienia „Zasłużony dla Ziemi Sędziszowskiej” dla:
 - a) Małżeństwa Olgi i Mikołaja Kosiaków
 - b) Pani Marii Satkowskiej
- 2. Wykonanie uchwały powierza się Przedstawicielowi Stowarzyszenia panu Kazimierzowi Hoedlowi.
- 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przedstawiciel
Stowarzyszenia Historycznego „ODROWĄŻ”

Kazimierz Hoedl

